

EVALUACE A HODNOCENÍ ZA ÚČELEM ZLEPŠENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ. ZAČLENĚNÍ SAMOSTATNÝCH SLOŽEK DO MÍSTNÍHO KONTEXTU

MŠMT a jím řízené dvě organizace s celorepublikovou působností jsou zodpovědné za **monitoring vzdělávacího systému**: ČŠI má odpovědnost za externí evaluaci na všech vzdělávacích úrovních (mimo VŠ, pozn. překl.), Centrum pro zjišťování výsledků ve vzdělávání má odpovědnost za externí testování žáků. Kraje, obce a školy mají vlastní odpovědnost v hodnocení (viz obr. 6).

Hodnocení systému poskytuje pohled na vzdělávací systém a informuje tvůrce politického rozvoje, využívá se přitom rámec vzdělávacích ukazatelů, tematické zprávy a mezinárodní hodnocení žáků. Národní vláda a každá krajská správa připravují samostatné hodnotící zprávy. Zpráva o stavu rozvoje vzdělávacího systému je založena na ukazatelích pokroku dlouhodobých politických záměrů (viz Spotlight 1). Širší komplexní systém hodnocení, který zdůrazňuje učební cíle žáků, jasnější národní vzdělávací cíle a zlepšení systémových údajů (jako je výkonnost žáků a informace o jejich zázemí), může posílit monitoring vzdělávacích záměrů nebo politik pro lepší informovanost rozhodovacích orgánů.

Školy jsou hodnoceny prostřednictvím dobře strukturovaných inspekcí, které provádí ČŠI. Školy posouzené jako slabší jsou vyzvány kraji, obcemi a později ČŠI k vytvoření plánu na zlepšení a odstranění nedostatků. Rovněž je požadováno, aby školy prováděly autoevaluaci, ale její kvalita se různí napříč jednotlivými školami a potenciál autoevaluace stále není plně využit. Důraz na zlepšování žáků a škol spolu se sladěním obou forem evaluace může proces hodnocení škol posílit.

Formální celostátní **systém hodnocení učitele neexistuje, proto celá** zodpovědnost za hodnocení učitele a uznání jeho důležitosti leží na řediteli. Proces přijímání učitelů, hospitace ve třídách a pohovory u ředitele jsou obecné nástroje pro vývoj profesních plánů a pro stanovení kariérního postupu a platového zařazení. V roce 2009 a 2010 byla v rámci diskuse mezi MŠMT a učiteli zahájena příprava učitelského standardu a podpora učitelské profese.

Hodnocení žáků se liší napříč školami i třídami a je považováno za zodpovědnost učitele. Žáci jsou jednak externě testováni, jednak jsou průběžně formativně hodnoceni (ústní hodnocení nebo školní písemné testy). Ve středním vzdělávání jsou povinné závěrečné zkoušky. Hodnocení žáka je spíše zaměřeno na sumativní výsledky, ale může se zlepšit tím, že se žákům umožní aktivnější zapojení do výuky a učitelům se nabídnou možnosti takového hodnocení, kterým budou poskytovat individuální podporu. Standardizované zkoušky jsou v procesu zavádění a jsou důkazem trvalého zaměření na výsledky žáků.

Výzva: Vytvoření srozumitelného a vnitřně soudržného rámce s jasnými, širokými cíli pro vzdělávací systém, žáky a učitele s cílem podpořit zlepšování škol a žáků.

Současné strategie a praxe

Maturitní zkoušky (2011) mají společnou celostátní standardizovanou část. Národní standardizované testy pro všechny žáky 5. a 9. ročníků se zavádí.

Národní soustava povolání a Národní soustava kvalifikací (NSK) (2011) jsou vyvíjeny v souladu s Evropským kvalifikačním rámcem, aby se dosáhlo lepšího souladu profesních požadavků s požadavky na kvalifikaci podle NSK v reakci na měnící se kvalifikační požadavky trhu práce.